

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

Grup mixt

SESSIÓ DEL CONSELL GENERAL

3 D'ABRIL DEL 2014

**INTERVENCIÓ DE JAUME BARTUMEU CASSANY, PRESIDENT
DEL GRUP PARLAMENTARI MIXT EN EL PUNT 3:**

**PRESA EN CONSIDERACIÓ DE LA PROPOSICIÓ DE LLEI DE
MODIFICACIÓ DE LA LLEI 11/2012 DEL 21 DE JUNY, DE L'IMPOST
GENERAL INDIRECTE.**

I- EL CONTEXT EN EL QUAL ENS TROBEM

Convé situar aquesta proposició que avui debatem en la seva perspectiva històrica immediata.

- a) En el mes de juliol del 2010 el govern socialdemòcrata que encapçalava va fer arribar als membres de la comissió de Finances del Consell General, en el marc del desplegament dels nous tributs, un esborrany del projecte de Llei que havia de regular l'impost sobre el valor afegit.
- b) Després de les eleccions de l'abril del 2011 i en la meua intervenció del dia 11 de maig del 2011 en aquesta sala, durant el debat d'investidura com a cap de Govern del Sr. Antoni Martí, vaig recordar que el desembre del 2010 la comissió de Finances "... tenia pràcticament enllestit i pactat el text de la Llei de l'IVA"

Com sigui que assumíem aquella iniciativa com a pròpia el dia 5 d'octubre del 2011, en la meua condició de president del grup parlamentari socialdemòcrata, vaig presentar la proposició de Llei de l'impost sobre el valor afegit.

Aquella proposició de Llei comportava un article 58 que deia el següent:

Article 58: Tipus de gravamen incrementat:

El tipus de gravamen incrementat és d'un 8% i s'aplica només a prestacions de serveis bancaris i financers.

El dia 12 de març del 2012, en el marc de la tramitació de la nostra proposició, el grup parlamentari demòcrata va presentar les seves esmenes a l'articulat.

En relació a la qüestió que ara debatem l'esmena 49, de modificació de l'article 58 que he llegit fa un moment, deia així:

Esmena 49: Esmena de modificació de l'article 58:

Es proposa la modificació de l'article 58 amb el redactat següent:

"El tipus de gravamen incrementat és d'un 9,5% i s'aplica a les prestacions de serveis bancaris i financers."

Justificació de l'esmena: imposar a les activitats financeres subjectes a l'IVA un tipus impositiu més elevat per tal de mantenir els ingressos d'aquest sector.

Aquella esmena podia fer pensar –i així es va voler presentar per part de DA– que s'anava a una imposició més dura, més forta, envers les entitats bancàries i que la recaptació seria millor, més important, amb el text esmenat que no pas amb la nostra proposta.

Efectivament 9,5% és més que no pas 8%!

Però resulta que el grup demòcrata també havia presentat una altra esmena, la número 12, per afegir un nou punt –el 10– a l'article 6 del projecte.

Quin era –quin és– l'article 6?

Doncs el que estableix les operacions no subjectes a l'impost.

I allí, en aquella esmena, amb l'excusa d'establir la no subjecció dels interessos a l'IVA –que era la justificació de l'esmena- DA ens va fer empassar, de contraban, “... els altres serveis bancaris o financers que no porten comissió.”

Què vol dir tot plegat?

Doncs és prou senzill: DA ens proposava –i va emprar la majoria per aprovar-ho– l'augment del tipus incrementat al 9,5% pels serveis financers junt amb la introducció d'un nou supòsit de no subjecció.

L'esmena 49 augmentava el tipus incrementat pels serveis financers, fet que es justificava per mantenir els ingressos provinents d'aquest sector, però, a la vegada, l'esmena 12 introduïa un nou supòsit de no subjecció referit a tots els serveis financers que no es remunerin mitjançant comissió.

Dit més planerament: el que semblava que DA feia entrar per una porta ho feia sortir immediatament abans, amb escreix, per la porta de la no subjecció a l'impost de les operacions bancàries que no tinguessin càrrec de comissions.

El gravamen dels serveis financers a l'IVA –ara IGI– és certament complicat perquè molt sovint no hi ha un preu explícit en els serveis prestats. De fet, a la proposició de llei del grup socialdemòcrata aquesta dificultat no es tenia en compte, a diferència del que succeïa al projecte de llei del Govern del juliol del 2010 en el qual hi havia un règim especial que volia determinar el valor de tots els serveis financers a partir del marge d'intermediació.

Amb l'esmena 12, DA va optar per gravar només els serveis financers que es remunerin mitjançant comissió. Ara bé, no calia pensar massa per preveure quines podien ser les implicacions d'aquesta normativa, perquè un mateix servei financer pot tributar al 9,5% o no tributar res segons quin sigui el sistema de retribució que decideixi la institució financera. Ja s'ha comprovat que en molts casos pot ser certament fàcil evitar aquest tipus impositiu mitjançant la substitució de les comissions bancàries per l'oferiment de pitjors condicions financeres.

Per tant, s'ha de tenir molt de compte amb els serveis financers: per molt que el tipus incrementat s'augmentés, el resultat final és que la gran majoria de serveis financers no estan ara gravats per l'IGI –sí que ho estaven amb la nostra proposta– però a més les institucions financeres es poden deduir l'IGI suportat. En conseqüència, el cost recaptatori de tot això havia de ser més elevat. I així ha estat.

En aquest sentit cal tenir present que la normativa andorrana no estableix com a requisit per a la deducció de les quotes suportades que les operacions dels empresaris estiguin subjectes a l'IGI. Per tant, a diferència del que pot succeir en l'IVA europeu, l'IGI suportat per empreses en l'exercici de la seva activitat, encara que sigui com a conseqüència de la realització d'operacions no subjectes, i no només les financeres, és deduïble.

II- CONTINGUT DE LA PROPOSICIÓ

La finalitat de la proposició és que el sistema financer pagui més a l'impost general indirecte, perquè, segons les previsions de 2013, el que finalment es paga per l'IGI és molt inferior al que inicialment s'havia previst, fet que perjudica les finances de l'Estat.

La proposició recupera una part del règim especial per la prestació de serveis bancaris i financers que va ser proposat en el projecte de llei enviat pel nostre govern a la comissió de Finances al juliol de 2010, amb la finalitat de gravar tots els serveis, tant quan hi ha un preu explícit com quan no n'hi ha. Les característiques més rellevants de la proposició són:

- S'elimina la no subjecció de les operacions financeres previst en l'actual article 6 número 10 de la Llei 11/2012 de l'IGI.
- El tipus incrementat es fixa en el 5,5%, en lloc del 9,5% actual.
- El nou règim l'han d'aplicar totes les entitats operatives del sistema financer andorrà (art. 75 bis).
- La base de tributació d'aquest règim especial és el marge ordinari en base consolidada de les entitats gravades d'acord amb el que preveu la normativa comptable (art. 75 quater).
- Les entitats han de repercutir l'IGI sobre els seus clients, integrant-se però la quota en les condicions econòmiques dels serveis prestats (art. 75 sexies).
- Les quotes d'IGI suportades per les entitats financeres no són deduïbles (art. 75 septies).
- Les entitats han de lliurar cada mes al seus clients que siguin empresaris o professionals obligats tributaris de l'IGI una factura que resumeixi tots els serveis prestats (art. 75 octies).

III- LA NOSTRA VALORACIÓ DE LA PROPOSICIÓ

- 1) Crec important diferenciar el que té sentit des d'un punt de vista tècnic, com és intentar que l'IGI gravi tots els serveis financers, del que no en té, com és voler que la recaptació que prové d'aquestes institucions sigui semblant a la que s'obtenia abans de l'entrada en vigor de l'IGI.

L'IGI vol gravar el consum final de tots els béns i serveis que tenen lloc al territori andorrà i, per això, és raonable voler incorporar a la base de tributació tots els serveis financers que ara no hi són. Ara bé, que aquest gravamen hagi de permetre recaptar el mateix o el que inicialment s'havia previst no té massa sentit. En primer lloc, perquè el que es recaptava amb l'impost indirecte sobre la prestació de serveis de les entitats bancàries venia d'un import tècnicament molt qüestionable.

Els que hem estat en responsabilitat prou que ho sabem, en la mesura que es calculava a partir d'uns mòduls. Entre d'altres raons, per això ho volíem substituir per un IVA. I, en segon lloc, perquè amb l'aplicació de l'impost de societats, el benefici de les entitats financeres ja tributa en aquest impost. Per tant, si volem fer d'Andorra un país modern, amb una economia

competitiva hem d'acceptar que no té sentit voler gravar les entitats financeres, amb un règim especial a l'IGI que finalment es calcula de manera semblant a l'impost de societats (marge ordinari) i no es permet la deducció de l'IGI suportat en les seves compres.

A més, parlem clar, és evident que hi podria haver problemes d'inconstitucionalitat (un mateix fet gravat dues vegades). En conseqüència, si realment es vol gravar més a les entitats financeres –nosaltres ho volem– millor fixar un tipus incrementat en l'impost sobre societats. Deixem-nos de romanços i anem cap a una fiscalitat moderna i transparent.

- 2) Amb la finalitat de gravar tots els serveis financers, es recupera parcialment el règim especial previst en el projecte de llei entrat al parlament al juliol de 2010. Però dic parcialment perquè l'objectiu d'aquell règim era gravar tots els serveis financers, però mantenint la neutralitat de l'IGI per les empreses que no són consumidors finals. Per aquesta raó, quan hi havia un preu explícit es preveia aplicar el règim general de l'IGI; quan el preu era implícit, es preveia un tipus impositiu del 0% quan els clients eren altres empresaris obligats tributaris de l'impost, de manera que per aquests els serveis financers no s'encarien amb l'IGI. Així, l'IGI recaptat per aquest règim especial corresponia només a l'impost suportat pels consumidors finals, d'acord amb la lògica de l'IGI que ha de ser neutral per les empreses, en no ser consumidors finals.

En l'actual proposició de llei, el règim especial es preveu per a tots els serveis financers, amb i sense preu explícit. A més, l'IGI ha de quedar integrat en les condicions econòmiques, el que significa que es barreja la quota de l'impost amb pròpiament el preu o condicions dels serveis prestats, de forma que no es pot identificar quina part correspon a l'IGI.

Parlem clar: això perjudica als clients empresaris obligats tributaris de l'IGI, que si hi hagués una quota explícita, la podrien recuperar. L'IGI, per tant, deixa de ser neutral per les empreses i implica un cost més. No ens sembla bé, no és correcte.

A més, les institucions financeres no podrien per la seva banda deduir-se les quotes d'IGI suportades en les seves compres, de manera que aquest esdevé un cost més. Per tant, l'IGI deixa de ser neutral també per les institucions financeres, però no per unes raons objectives com podria ser si els serveis financers es declaren exempts d'IGI, sinó per una imposició legal sense que hi hagi un argument tècnicament o econòmicament raonable. Com aquesta limitació va en contra de la neutralitat de l'IGI que es defensa en l'Exposició de motius de la Llei 11/2012, veig fins i tot problemes de legalitat en aquesta limitació. Crec que es pot considerar com una discriminació arbitrària.

En conseqüència, i a diferència del que es pretenia al projecte de llei de juliol de 2010 del nostre govern, l'IGI no seria neutral per les empreses, que suportarien pitjors condicions econòmiques per part dels bancs i que no podrien recuperar cap IGI suportat perquè no hi sortiria de manera explícita; i l'IGI tampoc seria neutral per les pròpies entitats financeres que perden el dret a recuperar l'IGI.

- 3) En aquest sentit, no s'acaba d'entendre que es demani mensualment una factura resum a enviar pels bancs als clients obligats tributaris de l'IGI, quan en aquesta factura no pot sortir cap quota d'IGI. Com hem dit abans, la proposició obliga a integrar l'impost en les condicions econòmiques dels serveis prestats, per tant, impost i preu es barregen. Aquesta obligació s'imposa perquè en gravar també serveis on no hi ha un preu explícit, no es pot identificar per a cada client cap quota específica d'impost repercutit en no haver-hi valor concret del servei prestat.

Igualment, en l'Exposició de motius s'afirma que la proposició no comportarà cap increment en els costos dels serveis bancaris actualment contractats pels ciutadans. Lògicament, no es poden modificar les condicions ja fixades en un contracte, com de fet preveu la Disposició transitòria, però sens dubte que per totes les operacions contractades després de l'entrada en vigor d'aquesta proposició, les condicions es podrien modificar. El mercat s'adaptarà als canvis!

EN RESUM: creiem que l'actual normativa és criticable perquè incentiva substituir preus explícits, comissions, per pitjors condicions en els contractes (preus implícits). Certament, això s'hauria de modificar.

Però aquesta proposició de llei presenta greus defectes tècnics que segurament impediran assolir els objectius desitjats i, a més, poden provocar greus problemes de legalitat que sens dubte les institucions financeres voldran aprofitar. En aquest sentit, tot i que amb matisos, els arguments que Govern adueix en el seu Criteri són vàlids des d'un punt de vista tècnic.

En conclusió el nostre grup parlamentari votarà favorablement la presa en consideració, per manifestar la nostra disconformitat amb les negatives conseqüències que s'han derivat de les esmenes que DA va imposar en la llei actual de l'IGI i que he comentat en iniciar aquesta intervenció.

Tanmateix si la proposició es prengués en consideració –el criteri de Govern no abona pas aquesta hipòtesi– caldria esmerçar molta feina en esmenar-la i fer-la compatible amb la Constitució i mantenir la neutralitat de l'IGI per a les empreses.